

Tu je kvíz k téme svetových ekosystémov, pripravený pre žiakov 5. ročníka na základe informácií zo zdrojov:

- 1. Čo tvorí ekosystém?**A) Iba živočíchy žijúce v leseB) **Všetky rastliny, živočíchy a ich prostredie v danej oblasti** 1C) Len neživá príroda, ako sú kamene a voda
- 2. Ako nazývame jav, keď sa rastlinstvo mení od rovníka smerom k pólom?**A) Výšková stupňovitostB) Teplotný skokC) **Šírková pásmovitost** 1, 2
- 3. Ktorý proces využívajú zelené rastliny (producenti) na získavanie energie zo slnka?**A) HibernáciaB) **Fotosyntéza** 3C) Dezertifikácia
- 4. Kde sa nachádzajú najväčšie tropické dažďové lesy?**A) **Okolo riek Amazonka a Kongo** 4B) Na severe Ruska a KanadyC) V okolí južného pólu
- 5. Prečo majú pôdy v tropických dažďových lesoch (červenozem) typickú červenú farbu?**A) Kvôli veľkému množstvu opadaných listovB) **Obsahujú veľa železa, ktoré vo vlhku hrdzavie** 5C) Sú zafarbené kvetmi orchideí
- 6. Aké dve obdobia sa pravidelne striedajú v savanách?**A) Polárny deň a polárna nocB) **Obdobie sucha a obdobie dažďov** 6C) Jar a jeseň
- 7. Ktorý typický strom savany si ukladá zásoby vody vo svojom hrubom kmeni?**A) Dub korkovýB) Smrek obyčajnýC) **Baobab** 6, 7
- 8. Aký je maximálny ročný úhrn zrážok v púštnych oblastiach?**A) **Menej ako 250 mm** 8B) Viac ako 1000 mmC) Presne 500 mm
- 9. Ako sa volá miesto v púšti, kde sa nachádza podpovrchová voda a rastú tam palmy?**A) VádíB) **Oáza** 9C) Duny
- 10. Čo je to "macchia"?**A) Špeciálny druh púštneho kaktusuB) **Nízky trnistrý krovinatý porast v subtropickej krajine** 2, 10C) Obydlie kočovných pastierov v Ázii
- 11. Ktoré podnebné pásmo je typické striedaním štyroch ročných období?**A) **Mierne pásmo** 11B) Teplé pásmoC) Studené pásmo
- 12. Čo znamená pojem hibernácia, ktorý využívajú niektoré zvieratá v našich lesoch?**A) Sťahovanie sa do teplých krajínB) Zmena farby srsti na bieluC) **Zimný spánok s utlmenými telesnými funkciami** 12
- 13. Ako nazývame trávnaté oblasti mierneho pásma v Severnej Amerike?**A) StepíB) **Prérie** 13C) Pampy
- 14. Z akých stromov sa skladá les v tajge?**A) **Z ihličnatých stromov** 14B) Z listnatých stromov, ako sú duby a bukyC) Z paliem a lián
- 15. Čo je to permafrost v tundre?**A) Druh mrazuvzdorného machuB) **Pôda, ktorá zostáva po celý rok zamrznutá** 15C) Silný vietor fúkajúci od pólu
- 16. Ako sa nazývajú pôvodní obyvatelia Arktídy (Kanady a Aljašky)?**A) MasajoviaB) ŠerpoviaC) **Inuiti** 16
- 17. Ktorý cestovateľ ako prvý dosiahol južný pól v roku 1911?**A) Robert PearyB) **Roald Amundsen** 17C) Edmund Hillary
- 18. O koľko stupňov Celzia klesne teplota v horách na každých 100 metrov výšky?**A) **Približne o 1 °C** 2, 18B) Vždy o 5 °CC) Teplota sa v horách nemení
- 19. Čo je to výšková choroba?**A) Strach z výšokB) **Nevolnosť spôsobená nízkym tlakom a nedostatkom kyslíka vo veľkej výške** 19C) Alergia na horské rastliny
- 20. Čo znamená metóda "3R" v ochrane prírody?**A) Rýchlo, Rozumne, RadostneB) Rastliny, Ryby, RakyC) **Reduce (znižit' objem), Reuse (znova použiť), Recycle (recyklovať)** 20

Metafora pre žiakov: Predstavte si, že naša Zem je ako veľká knižnica. Každý ekosystém je jedna kapitola v tejto knihe. Ak v jednej kapitole vytrhneme strany (napríklad vyrúbeme les), príbeh celej planéty prestane dávať zmysel a stratí svoju krásu.